

DUITSLAND INSTITUUT AMSTERDAM
JAARVERSLAG 2016

Inhoud

VOORWOORD

HET INSTITUUT

ALLE DIA-ACTIVITEITEN

DIA IN MEDIA EN PUBLICATIES

COMMUNICATIE

MEDEWERKERS 2016

SUBSIDIEGEVERS EN JAARREKENING 2016

DANK AAN ONZE PARTNERS

RAAD VAN TOEZICHT

Voorwoord

© Kim Krijnen

Het Duitsland Instituut Amsterdam (DIA) bestond in 2016 twintig jaar. In deze twee decennia is veel bereikt. Niet alleen heeft het Duitslandbeeld in Nederland zich positief ontwikkeld, ook de belangstelling voor Duitsland is sterk gegroeid. De Boekenweek 2016, die in het teken van Duitsland stond, onderstreept dit nog eens. Bovendien was Nederland in het najaar samen met Vlaanderen gastland op de Frankfurter Buchmesse.

Uiteraard stond onze stichting uitgebreid stil bij het DIA-jubileum. Op 3 juni grepen wij de gelegenheid aan om de 'De Staat van Duitsland' te organiseren. Tijdens dit drukbezochte evenement gaven experts uit verschillende disciplines een stand van zaken over ons buurland. Daaronder waren museumdirecteur Paul Spies, theatermaker Johan Simons, journalist Dieuwke van Ooij en oud-ambassadeur Marnix Krop. Aan bod kwamen thema's als de Berlijnse

museumwereld, de omgang van de Duitse media met Pegida, de vluchtelingenopvang, de verschuiving van het partijenlandschap en de Nederlands-Duitse betrekkingen.

Tijdens onze jubileumbijeenkomst in Felix Meritis, op 6 oktober, vierden bestuursleden, (oud-)medewerkers en vrienden van het DIA gezamenlijk onze 'verjaardag'. Prominente sprekers, waaronder chef van het Bundeskanzleramt Peter Altmaier en minister Jet Bussemaker, bespraken de belangrijke functie van ons instituut in Nederland. Centraal in de gesprekken stond het grote belang van een sterke positie van de Duitse taal in het Nederlands (hoger) Onderwijs en de uitwisseling op cultureel en wetenschappelijk gebied tussen Nederland & Duitsland.

Maar ongeacht de toegenomen belangstelling voor Duitsland, onze taak is ook na twintig jaar DIA nog niet volbracht. Aan Nederlandse universiteiten dreigt de positie van de Duitse taal en het onderwerp Duitsland steeds marginaler te worden. Paradoxaal genoeg gaat de toegenomen aandacht voor Duitsland dus gepaard met een afnemende kennis van Duitsland en het Duits. Juist nu is een academisch instituut dat zich blijvend inzet voor het genereren en verspreiden van actuele kennis over Duitsland voor een breed publiek belangrijker dan ooit. In de komende jaren werken wij daarom samen met onze partners onverminderd aan het uitvoeren van onze missie.

Ton Nijhuis
Directeur

Het instituut

© Oost-Indisch Huis op de Kloveniersburgwal, foto: UvA

Het Duitsland Instituut bij de Universiteit van Amsterdam (DIA) is het kennisinstituut in Nederland over het moderne Duitsland. Wij opereren op het raakvlak van onderwijs, wetenschap en maatschappij. Het DIA benadert Duitsland in een Europese context en initieert Nederlands-Duitse netwerken en uitwisselingen. Wij werken continu aan het vergroten van de kennis over Duitsland onder een breed publiek in Nederland.

Code Goed Bestuur

In 2016 heeft het Bestuur van het DIA samen met de Raad van Toezicht gewerkt aan de totstandkoming van een [Code Goed Bestuur Duitsland Instituut Amsterdam](#). De code is definitief goedgekeurd op 23 maart 2017. Deze code is gebaseerd op de Code Goed Bestuur Universiteiten 2013, en afgestemd op de

bestuurlijke en organisatorische werkwijze van het DIA in het bijzonder. Ook heeft het DIA kennis genomen van de *Code of Governance* van de cultuursector. Het DIA onderschrijft deze negen principes van de Governance Code Cultuur. Deze code is opgesteld als een beginselcode en is geen regelcode. Een team van wetenschappers, onderwijsexperts, redacteurs en organisatietalenten werkt continu aan het realiseren van onze missie en ontwikkelt hiertoe nieuwe strategieën om specifieke doelgroepen te kunnen bedienen.

Team

De medewerkers van het DIA werken verspreid over vijf afdelingen:

- Academisch onderwijs & onderzoek
- Voortgezet onderwijs & lerarenopleiding
- Duitslandweb
- Duitslanddesk
- Communicatie & publieksactiviteiten.

Academisch onderwijs en onderzoek

De wetenschappelijke staf houdt zich in zijn onderzoeksprogramma's bezig met geschiedenis, politiek, maatschappij en cultuur in het hedendaagse Duitsland. Medewerkers nodigen in het kader van het Graduiertenkolleg regelmatig (inter)nationale experts en promovendi uit die zich in hun onderzoek bezighouden met Duitsland.

De wetenschappers van het DIA laten zelf geregeld van zich horen via radio en televisie, in opinieartikelen en met eigen publicaties op hun vakgebied. Tevens dragen zij bij aan het Bachelor- en Masteronderwijs, onder meer in de Master Duitslandstudies van de Universiteit van Amsterdam (UvA). Ook zijn de medewerkers sterk betrokken bij het onderwijs van (de nieuw ontwikkelde) Bachelor Duitslandstudies van de Afdeling Duitse Taal en Cultuur van de UvA:

- Directeur [Ton Nijhuis](#) is als hoogleraar verbonden aan de Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen (Afdeling Politicologie) en de Faculteit der Geestwetenschappen (Afdeling Duitse Taal en Cultuur; vanaf september 2016 - daarvoor Afdeling Geschiedenis).
- [Nicole Colin](#) is aan het DIA en de UvA verbonden als Deeltijd-hoogleraar Duitse literatuurwetenschap en cultuur van de moderne tijd.
- [Maarten Doorman](#) bezet sinds het voorjaar van 2016 de bijzondere DIA-leerstoel 'Historische cultuur van Duitsland: filosofie, kunst en literatuur' (bij de Vrije Universiteit).

In 2016 organiseerde de afdeling i.s.m. het NIOD een [publieksbijeenkomst](#) en een [wetenschappelijke conferentie](#) over de omstreden heruitgave van Hitlers 'Mein Kampf'. Duitse, Nederlandse en Franse experts spraken tijdens de conferentie over de voor- en tegenargumenten van een heruitgave. In Duitsland verscheen in januari 2016 een wetenschappelijke editie, die daar een bestseller werd. Ook in Frankrijk werken wetenschappers al jaren aan een nieuwe uitgave. In Nederland wil uitgeverij Prometheus ook een kritische editie van Hitlers boek uitbrengen.

Op 28 oktober 2016 verscheen het boek '[Das 20. Jahrhundert erzählen](#)'. Dit boek is het resultaat van een door Franka Maubach (Jena) en Christina Morina (DIA) geleid onderzoeksproject en laat zien welke factoren van grote invloed waren op de wijze waarop de Duitse geschiedschrijving zich na 1945 ontwikkelde. Morina leverde zelf een bijdrage aan het boek, net als Krijn Thijs, wetenschappelijk medewerker bij het DIA.

Voortgezet Onderwijs

De onderwijsexperts van het DIA zijn er voor docenten (in opleiding) en leerlingen van de vakken Duits, geschiedenis, aardrijkskunde en economie van het voortgezet onderwijs. Zij ontwikkelen en publiceren lesmateriaal en organiseren scholierenprojecten, studiereizen en conferenties over het moderne Duitsland. De nadruk van hun activiteiten ligt daarbij op het verbeteren van de kennis van de Duitse taal in Nederland en het onder de aandacht brengen van het belang van deze kennis.

Op 21 april 2016 vond de vijfde [Dag van de Duitse taal](#) plaats. Meer dan 250 scholen en instellingen door het hele land besteedden op deze dag op feestelijke wijze aandacht aan het vak Duits. Een van de hoogtepunten was het bezoek van de ministers van Buitenlandse Zaken van Nederland en Duitsland, Bert Koenders en Frank-Walter Steinmeier, aan het Christiaan Huygens College in Eindhoven.

Tussen 31 oktober en 11 november 2016 gingen Zeitzeugen van de Duitse deling langs middelbare scholen in heel Nederland. Een recordaantal van meer dan 60 scholen meldde zich aan voor het gastsprekersproject '[Blik op de Muur](#)', dat voor de derde keer plaatsvond. Ruim 3300 leerlingen gingen in gesprek met 'ooggetuigen' uit de voormalige DDR of West-Berlijn.

Duitslandweb

De redacteurs van Duitslandweb schrijven over de Duitse actualiteit, maar houden ook een uitvoerig naslagwerk bij over de Duitse geschiedenis, politiek, economie, maatschappij en cultuur. Via [Twitter](#) en [Facebook](#) kunt u hen volgen.

Belangrijke onderwerpen voor het Duitslandweb waren in 2016 de Boekenweek in

maart en de Frankfurter Buchmesse in het najaar. Het Duitslandweb besteedde hier volop aandacht aan met een [themapagina](#), een uitbreiding van het naslagwerk literatuur en een reeks artikelen.

Om lezers meer inzicht te geven in wat het DIA doet, heeft de redactie het jubileum aangegrepen voor een serie interviews met DIA-medewerkers van alle afdelingen: [DIA achter de schermen](#).

De redactie van Duitslandweb is in 2016 veel nadrukkelijker voor de schermen betrokken geweest bij de activiteiten van het instituut. De redacteuren waren gespreksmoderator, traden als expert op bij andere media, gaven lezingen voor onder meer docenten in opleiding & studenten en ondersteunden de eindredactie van [studereninduitsland.nl](#).

Duitslanddesk

Sinds 2013 heeft het DIA de Duitslanddesk in huis. Op de website [studereninduitsland.nl](#) stelt de desk uitgebreide informatie beschikbaar voor studenten en (toekomstige) promovendi die (mogelijk) in Duitsland willen studeren. Het Desk-team organiseert netwerkevenementen en voorlichtingsbijeenkomsten, stimuleert samenwerking tussen Nederlandse en Duitse onderwijsinstellingen en voert mobiliteitsonderzoek uit. Ook het DIA-Stipendium, waarvoor studenten en (aanstaande) promovendi twee keer per jaar een aanvraag kunnen indienen, wordt hier beheerd.

De belangstelling voor het DIA-Stipendium blijft groot. Nadat in 2015 in totaal 221 studenten en jonge onderzoekers een aanvraag deden, is dit aantal in 2016 met 207 aanvragers vrijwel stabiel gebleven.

In 2016 heeft de Desk gewerkt aan het transparant maken van de cijfers achter het DIA-Stipendium. Zo zijn de resultaten uit de evaluaties die elke stipendiaat invult, [gepubliceerd op de website](#) en zijn alle belangrijke cijfers over [welke studenten het DIA-Stipendium ontvingen](#) in de vorm van overzichtsgrafieken te vinden.

Ook heeft de Duitslanddesk in 2016 meer aandacht besteed aan de promotie van de diverse beurzen die de DAAD beschikbaar stelt voor Nederlandse studenten en onderzoekers. In dit kader is de website volledig geüpdatet met duidelijke informatie en directe links. Daarnaast heeft de Desk Nederlandstalig informatiemateriaal ontwikkeld, inclusief infographics, dat goed via social media verspreid kan worden. Dit materiaal is [via de website beschikbaar](#) (als pdf-bestand) en is ook naar alle international offices en andere partners verstuurd.

In 2016 was de Duitslanddesk actief op verschillende grootschalige evenementen, zoals de nationale BuitenlandBeurs in Utrecht. Ook heeft de Desk kleinschalig ingezet op persoonlijke peer-to-peer-communicatie. Zo heeft de Duitslanddesk studentenambassadeurs (studenten die eerder ervaring hebben opgedaan in Duitsland) ingezet. Zij gaven persoonlijke, informatieve presentaties op middelbare scholen en universiteiten. Ten slotte organiseerde de Duitslanddesk in 2016 drie keer de succesvolle voorbereidingsworkshop 'Studeren in Duitsland', in samenwerking met het Goethe-Institut Niederlande.

Communicatie en publieksactiviteiten

De collega's van Communicatie & publieksactiviteiten zijn namens het DIA hét aanspreekpunt voor de pers en verantwoordelijk voor de overall publiciteit, onder meer via Twitter, Facebook, LinkedIn en de algemene nieuwsbrief, die het DIA tien keer per jaar verstuurt. Zij geven het culturele (publieks-)programma vorm en organiseren de breder opgezette lezingen en conferenties, maar ook specifieke bijeenkomsten voor experts.

Op 3 juni 2016 organiseerde de afdeling onder meer de '[De Staat van Duitsland](#)' en op 6 oktober [het jubileumsfeest](#) in Felix Meritis. In het kader van de Boekenweek 2016, die Duitsland als centrale thema had, organiseerde de afdeling een [collegereeks over moderne Duitse literatuur](#) met de experts Ewout van der Knaap, Trixie Hölsgens en Jerker Spits.

Naast de eigen activiteiten ondersteunt de afdeling ook de praktische organisatie en publiciteit van het [Graduierntenkolleg](#) en de [Amsterdam German Studies Lectures](#) met Karen Hagemann, Jürgen Kocka en Miriam Rürup.

Op de instituutswabsite verzorgt de afdeling de pagina's over de media, de bijeenkomsten die het instituut organiseert, de agenda en de presentatie van het instituut inclusief medewerkers.

Alle DIA-activiteiten

© Jubileumbijeenkomst op 6 oktober. Foto: Kim Krijnen

Een overzicht van alle activiteiten van het Duitsland Instituut in 2016

DIA-jubileum

[Staat van Duitsland](#)

[Viering DIA-jubileum](#)

Reeks Amsterdam German Studies Lectures

[Gender und Gewalt im 20. Jahrhundert.](#)

Met Karen Hagemann en Christina Morina

[The story of Capitalism. A Critical Survey.](#)

Met Jürgen Kocka

[Heimatlose oder Weltbürger. Staatenlosigkeit nach den beiden Weltkriegen.](#)

Met Miriam Rürup

Boekpresentatie/ Literatuur

[Per Leo](#) in [gesprek](#) met Krijn Thijs

[Bijeenkomst](#) over 'Kruso' van Lutz Seiler met zijn vertaler Hermann Vinckers voor Bachelorstudenten UvA.

Lezingen

[Dan Diner](#): "Rituelle Distanz – Israels deutsche Frage"

[Collegereeks](#) over hedendaagse Duitse literatuur met Ewout van der Knaap, Trixie Hölsgens en Jerker Spits.

[Jeremi Suri](#): "Peace by other means"

[Publieksbijeenkomst](#): "The Meaning of Mein Kampf. Hitlers book in past and present"

Met Norbert Frei, Ewoud Kieft en Christina Morina

Conferenties en symposia

[Bilaterale conferentie](#): 'Vrijheid en democratie leren'

[Symposium](#): 'Mein Kampf: Reception, edition, analysis'

[Conferentie en publieksbijeenkomst](#) 'Wahrheitspresse – Rechtspopulismus in der Wahrnehmung niederländischer und deutscher Medien'

[Symposium](#) 'Thinking through the Future of Memory'

Graduierntenkolleg

[Subkulturen](#) in (West/Ost) - Berlin und Amsterdam in den 1980er Jahren

[Conflict and Cooperation in Europe](#) [Pluralisme in Europa](#)

Occupied territories

[Menschenrechte zwischen Politik und Recht](#)

[\(Geschichts-\)Wissenschaft und Politik im 20. Jahrhundert](#): Selbstbilder, Interventionsstrategien, Konsequenzen. Met boekpresentatie 'Das 20. Jahrhundert erzählen'

[Wir und die Anderen](#): Krieg, Nachkrieg und die Aushandlung von Citizenship im 20. Jahrhundert

Films

[DEUTSCHES KINO](#)

[Die Lügen der Sieger](#)

[About a Girl](#)

[Das Zimmermädchen Lynn](#)

[B-Movie. Lust & sound in West-Berlin 1979-1989](#)

[Als wir träumten](#)

[Im Sommer wohnt er unten](#)

[Freistatt](#)

[Herbert](#)

[Liebmann](#)

[4 Könige](#)

(Voor)premières en festivals

[10e Duitse Filmweken](#) aan de Haagse Hogeschool

Studiereizen

[Reis naar Jena](#) met masterstudenten Duitslandstudies

Reis naar Düsseldorf/Essen met masterstudenten Duitslandstudies

Actiegroep Duits

[Dag van de Duitse Taal](#)

Duitslanddesk

Schoolbezoek studentenambassadeurs Duitslanddesk aan Carolus Borromeus College in Helmond (selectie)

Presentatie Duitslanddesk tijdens voorlichtingsevenement van de Haagse Hogeschool

[Vorbereidingsworkshop](#) Studeren in Duitsland

Intensieve taalcursus Duits voor aanvragers van het DIA-Stipendium

Voorlichtingsevenement voor scholieren

Deelname aan de buitenlandavond van de Erasmus Universiteit Rotterdam

Deelname aan het Study Abroad Festival van de Universiteit Leiden

Workshop tijdens de Duitslandmiddag van Zuyd Hogeschool

Deelname aan de BuitenlandBeurs in Utrecht

Studie- en nascholingsbijeenkomsten

[Nascholings- en netwerkbijeenkomst](#) 'Participatie in de les'

Voorlichting op Hogeschool Inholland

Pitch op studiedag 'Meesterschapsteam NVT'

Workshop Duits en Duitse taal op Europese Dag van de Talen

[Nascholing 'Duitsland 1871-1945'](#) voor geschiedenisdocenten

[Gastsprekersproject](#) 'Blik op de Muur'

[Voorlichting](#) over het participatiecijfer

[Studiedag](#): 'Wege der Literaturdidaktik'

Diversen/externe bijdragen

[Verzorgen van informatiestand DIA - tijdens LinQ bijeenkomst](#)

[Organisatie van Duits Taalpaviljoen & verzorgen informatiestand](#) op de internationale Kinderboekenmarkt Den Haag

DIA in media en publicaties

© DIA

De medewerkers van het Duitsland Instituut Amsterdam schrijven regelmatig artikelen voor kranten en (vak)bladen, geven interviews op radio en televisie en publiceren boeken. Een overzicht van publicaties en optredens in de pers in 2016:

Kranten

Merkel stelt stapje voor stapje haar koers bij

Hanco Jürgens in [NRC Next](#) (2-3-2016)

Hoofdstad van de twintigste eeuw

Krijn Thijs in de speciale editie van de [Elsevier, Ons Berlijn](#) (4-2016)

Populismus muss nicht zwingend schlecht sein

René Cuperus in [‘Der Tagesspiegel’](#) (14-6-2016)

25 jaar geleden kreeg Berlijn een nieuw leven

Krijn Thijs in [Folia](#) (20-6-2016)

Verder kijken dan Berlijn

Britta Bendieck in [Folia](#) (29-6-2016)

Merkel trotseert alle stormen

Marja Verburg in [De Morgen](#) (25-7-2016)

De schok in Duitsland is groot

Marja Verburg in [Folia](#) (26-7-2016)

Duitsland heeft geen alternatief voor Merkel

Opiniestuk van Ton Nijhuis in [de Volkskrant](#) (30-7-2016)

Duitse zwakte is serieus Europees probleem

Opiniestuk van Ton Nijhuis in [de Volkskrant](#) (6-10-2016)

Duitsland moet alternatief bieden voor verengelsing

Ton Nijhuis in [Folia](#) (6-10-2016)

Wat bespreken Obama en Merkel over Trump

Hanco Jürgens bij [Nieuwsuur](#) (6-11-2016)

Ook in crisistijd beheersen Duitsers hun impulsen

Opiniestuk van Hanco Jürgens in de [NRC](#) (20-12-2016)

Online

Alle ogen op Angela Merkel

Hanco Jürgens bij [Nieuwsuur](#) (28-6-2016)

Vier geweldsincidenten in Zuid-Duitsland, waarom juist daar?

Marja Verburg bij [RTL Nieuws](#) (25-7-2016)

Duitse rechtse partij zal garen spinnen bij aanslag Berlijn

Hanco Jürgens op Nu.nl (20-12-2016)

Radio

Marja Verburg over de gebeurtenissen in Keulen

[NPO Radio 1](#) (6-1-2016)

Marja Verburg over de heruitgave van Mein Kampf, wat kan wel en wat kan niet?

[BNR Nieuwsradio](#) (8-1-2016)

Hanco Jürgens over de film Elser

Met het Oog op Morgen, [NPO Radio 1](#) (10-1-2016)

Hanco Jürgens over de bedreigingen van asielzoekers en de deelstaatverkiezingen

Bureau Buitenland, [VPRO](#) (23-2-2016)

Hanco Jürgens over de kwestie Jan Böhmerman

Met het Oog op Morgen, [NPO Radio 1](#) (12-4-2016)

Marja Verburg over de kwestie Jan Böhmerman

Dit is de Dag, [NPO Radio 1](#) (15-4-2016)

Ton Nijhuis over de Four Freedoms Award en regeringsconsultaties

[BNR Nieuwsradio](#) (21-4-2016)

Marja Verburg over de Four Freedoms Award

[De Nieuws BV](#) (21-4-2016)

Kerstin Hämmerling over de Dag van de Duitse Taal Superradio, [Radio 3FM](#)

(21-4-2016)

Ton Nijhuis persconferentie Angela Merkel

[BNR Nieuwsradio](#) (28-7-2016)

Hanco Jürgens over presentatie Thomas de Maizière

Met het Oog op Morgen, [NPO Radio 1](#) (11-8-2016)

Marja Verburg over de Reichsbürger

[BNR Nieuwsradio](#) (20-10-2016)

Hanco Jürgens over Angela Merkel, die zich opnieuw verkiesbaar stelt

Met het Oog op Morgen, [NPO Radio 1](#) (20-11-2016)

Ton Nijhuis over Merkels kandidatuur

[BNR Nieuwsradio](#) (21-11-2016)

René Cuperus over de conferentie Wahrheitspresse

[BNR Nieuwsradio](#) (25-11-2016)

Hanco Jürgens over de aanslag in Berlijn

Met het Oog op Morgen, [NPO Radio 1](#) (19-12-2016)

Ton Nijhuis over de aanslag in Berlijn

[BNR Nieuwsradio](#) (20-12-2016)

Hanco Jürgens over de politiek in Berlijn na de aanslag

[BNR Nieuwsradio](#) (22-12-2016)

TV

Ton Nijhuis over aanslagen in Duitsland

[Nieuwsuur](#) (25-7-2016)

Ton Nijhuis over aanslagen in Duitsland

[RTL Nieuws](#) (25-7-2016)

Hanco Jürgens over de aanslag in Berlijn

[Nieuwsuur](#) (19-12-2016)

Hanco Jürgens over de berichtgeving van de aanslag in Berlijn

[Een Vandaag](#) (21-12-2016)

Communicatie

© Kim Krijnen

Website

De website duitslandinstituut.nl is een belangrijk communicatiemiddel van het DIA. Hierop vindt u informatie over het instituut en zijn activiteiten. De redactie van het Duitslandweb belicht hier de onderwerpen die in Duitsland het publieke debat bepalen en/of de onderwerpen die voor Nederland relevant zijn. Ook is het sinds 2016 mogelijk via onze website kaarten voor een activiteit te kopen of onderwijsmateriaal te bestellen én te betalen via het online betalingssysteem IDEAL.

De website telde in 2016 ruim 287.000 unieke bezoekers, ongeveer 34.000 per maand. Het sitebezoek is licht gestegen ten opzichte van vorig jaar, mogelijk vanwege het DIA-jubileum en de toegenomen belangstelling voor Duitsland in het

algemeen.

Nieuwsbrieven

Met de digitale nieuwsbrief houdt het DIA een breed lezerpubliek en netwerk op de hoogte van zijn activiteiten. De nieuwsbrief is in 2016 tien keer verzonden aan ruim 2000 adressen. Eén editie was volledig gewijd aan het jubileum. Het Duitslandweb informeert via een eigen tweewekelijkse nieuwsbrief geïnteresseerden over de Duitse actualiteit en de artikelen die de redactie daarover schrijft. Voor docenten biedt de onderwijsafdeling twee keer per jaar de onderwijsniewsbrief aan. En ook de Duitslanddesk verstuurd zo'n twee keer per jaar een nieuwsbrief met informatie over stipendia, cursussen en nieuws over universiteiten in Duitsland. Geïnteresseerden kunnen zich via de DIA-[website](#) inschrijven voor de nieuwsbrieven.

Social media

Social media spelen een steeds grotere rol in het informeren van het netwerk van het DIA. Het instituut voert daarom ook een actief online beleid en gebruikt social media om de doelgroepen te informeren en te betrekken bij activiteiten. Facebook en Twitter zijn in 2016 veel ingezet en dat heeft geleid tot 1.229 likers op Facebook eind 2016, een stijging van ruim 70% t.o.v. 2015. Op Twitter telde DIA 1.832 volgers, een stijging van 24%. Op LinkedIn was het instituut eind 2016 met 1.457 personen verbonden.

Medewerkers 2016

© Kim Krijnen

Met een klein en slagvaardig team is er in 2016 weer hard gewerkt aan alle activiteiten en projecten van het DIA. Eind 2016 waren er enkele personele wisselingen. Zo heeft Andrea Jansen, onderwijsmedewerker, het DIA verlaten om zich op haar lerarenopleiding te kunnen richten. Britt van Dée is per 1 september in dienst getreden om de Onderwijsafdeling te versterken.

Een overzicht van de staf per 1 januari 2016:

[Prof. dr. Ton Nijhuis](#), wetenschappelijk directeur

[Charlotte Broersma](#), instituutsmanager

[Annabelle Arntz](#), hoofd pers en communicatie

[Britta Bendieck](#), hoofd Duitslanddesk & Mobiliteit

[Britt van Dée](#), medewerker Onderwijsafdeling (per 1 september 2016)

[Denise Gehla](#), medewerker pers en communicatie

[Kerstin Hämmerling](#), coördinator Duitse taal en cultuur

[Marieke Hökberg](#), medewerker communicatie Duitslanddesk

Yulian Ide, projectmedewerker Mach-mit!-campagne (bepaalde tijd)

Andrea Jansen, medewerker onderwijsprojecten (tot 1 januari 2017)

[Dr. Hanco Jürgens](#), wetenschappelijk medewerker

Gwendolynn Koopman-Luths, projectmanager verhuizing (bepaalde tijd)

[Dr. Christina Morina](#), DAAD-Fachlektor

[Wiebke Pittlik](#), hoofdredacteur Duitslandweb

[Henning Radke](#), DAAD-Lektor Duitslanddesk

[Dr. Krijn Thijs](#), wetenschappelijk medewerker

[Marja Verburg](#), redacteur Duitslandweb

Janne de Vries, docent-medewerker Duitse taal & cultuur (tot 1 september)

Medewerkers Graduiertenkolleg

[Ellis Aizenberg](#), promovenda (i.s.m. UvA)

[Britta Bendieck](#), promovenda (i.s.m. UvA)

[Erika van Elsas](#), promovenda (i.s.m. UvA; tot en met juli 2016)

[Katharina Gavert-Huijnen](#), promovenda (i.s.m. UvA)

[Afke Groen](#), promovenda (i.s.m. en in dienst van Universiteit van Maastricht)

[Benjamin Hirschfeld](#), promovendus (i.s.m. UvA; per 1 januari 2017)

[Maria Kranendonk](#), promovenda (i.s.m. UvA)

[Lea Klarenbeek](#), promovenda (i.s.m. UvA)

[Tetiana Mykhalchuk](#), promovenda (i.s.m. UvA; september - december 2016)

[Marieke Oprel](#), promovenda (i.s.m. en in dienst van de VU)

DIA-hoogleraren

[Nicole Colin](#), deeltijd-hoogleraar Duitse literatuurwetenschap en cultuur van de moderne tijd

[Maarten Doorman](#), per 1 april 2016 benoemd tot bijzonder hoogleraar Historische cultuur van Duitsland: filosofie, kunst en literatuur aan de Faculteit Geesteswetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam. De leerstoel is ingesteld door het DIA.

Gastonderzoekers

[René Cuperus](#)

Studentassistent

Derek Limberger, afdeling Academisch Onderwijs & Onderzoek

David Rieter, afdeling Academisch Onderwijs & Onderzoek

Bert Slenders, Informatie & Documentatie

Stagiairs/Vrijwilligers

Sam de Graaff, Duitslandweb (Universiteit van Amsterdam)

Daniël Hendrikse, Academisch Onderwijs & Onderzoek

Astrid Meijer, vrijwilligster Communicatie

Heert de Vries, Duitslanddesk (Rijksuniversiteit Groningen)

Rosa Pelser, Duitslandweb (Radboud Universiteit Nijmegen)

Thomas Reijerkerk, Duitslanddesk (Universiteit van Amsterdam)

David Rieter, Academisch Onderwijs & Onderzoek (Universiteit van Amsterdam)

Nikki Ruiken, Duitslanddesk (Universiteit van Amsterdam)

Ida Saladin, Duitslanddesk (Universiteit van Amsterdam)

Judith Smits, Onderwijs (Radboud Universiteit Nijmegen)

Bram Speekenbrink, vrijwilliger Communicatie en Onderwijs

Alicia Suiker, Duitslanddesk (Radboud Universiteit Nijmegen)

Esther van Oorschot, Duitslanddesk (Haagse Hogeschool)

Kees van Ruremonde, Communicatie & Onderwijs (Universiteit Utrecht)

Romy van der Stigt, Duitslanddesk (Universiteit van Amsterdam)

Sander Weenink, Duitslanddesk (Universiteit Leiden)

Het gemiddels aantal FTE's bedroeg in 2016 14,56 exclusief stagiairs.

Inclusief stagiairs bedroeg het gemiddeld aantal FTE's 17.

Subsidiegevers en jaarrekening 2016

© Minister Jet Bussemaker van OCW op jubileumbijeenkomst 6 oktober, foto: Kim Krijnen

Het DIA wordt sinds 1996 door het [ministerie van OCW](#) en de [Universiteit van Amsterdam](#) (UvA) gefinancierd. Daarnaast ondersteunt de [Deutsche Akademische Austauschdienst](#) (DAAD) de (internationale) wetenschappelijke activiteiten van het instituut. De DAAD maakt bovendien de aanstelling van een DAAD-Fachlektor mede mogelijk.

Sinds 2013 financiert het ministerie van OCW de [Duitslanddesk](#) en het mobiliteitsprogramma van het DIA, waaronder het DIA-Stipendium valt. Dit stipendium wordt gematched door de DAAD. Ook heeft de DAAD ten behoeve van het mobiliteitsprogramma een lector ingesteld. Verder ontvangt het DIA regelmatig projectsubsidies.

De jaarrekening

JAARREKENING DIA 2016	
BATEN	(X 1000)
Ministerie OCW	607
DAAD	157
UvA	250
Inkomsten mobiliteit (OcW & DAAD)	187,2
Overige Inkomsten	288,4
Totaal	1489,6
LASTEN	(X 1000)
Graduieratenkolleg	353,7
Onderwijsafdeling (VO)	163,5
Academisch Onderwijs & Onderzoek	122,9
Duitslandweb & Documentatie	125,7
Duitslanddesk (incl. stipendia)	269,6
Pers & Communicatie	177,9
Overige uitgaven	273,5
Totaal	1486,8
FINANCIËLE BATEN MINUS LASTEN	
Saldo 2016 (Jaarrekening 2016)	2,8

Het Duitsland Instituut beschikt sinds enkele jaren over een [ANBI-status](#).

Dank aan onze partners

© Peter van Beek

Zonder de partners van het DIA zouden veel van de mooie projecten niet tot stand komen. Daarom dankt het instituut al zijn partners voor de fijne samenwerking in 2016.

Onze partners in 2016:

ACCESS Europe
Actiegroep Duits
AGES- Association des Germanistes de l'Enseignement Supérieur
Allard Pierson Museum
Ambassade van Nederland in Berlijn
Amstelhouse Berlin
Arbeitskreis Deutsch-Niederländische Geschichte (ADNG)
Atlantische Commissie
Bioscoop het Ketelhuis
Bundesministerium für Bildung und Forschung
CIERA
De Arbeiderspers
Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD); Bonn en Berlijn
Deutsche Botschaft Den Haag
Deutsch-Französische Kulturstiftung
Deutsches Generalkonsulat Amsterdam
Duits-Nederlandse Handelskamer (DNHK)
eTwinning Duitsland
eTwinning Nederland
EP-Nuffic
Felix Meritis
Filmhuis Lumen Delft
Friedrich-Schiller-Universität Jena
Fritz Thyssen Stiftung für Wissenschaftsförderung
Genootschap Nederland-Duitsland
Goethe-Institut Niederlande
Goethe-Institut Paris
Gerda Henkel Stiftung
Haagse Hogeschool Europese Studies (HEBO)
Haus der Geschichte Bonn
Hogeschool van Amsterdam
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN)
Huis Doorn
Huizinga Instituut
Institut für Zeitgeschichte-Zentrum für Holocaust-Studien
Jena Center
Joods Historisch Museum
Jugendpressenetzwerk
Kinderboekenmarkt Den Haag
Konrad-Adenauer Stiftung

Landeszentrale für Politische Bildung Düsseldorf
Leckeres aus Deutschland
Ler(n)ende Euregio
Maastricht University
Meines en Partners
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Ministerium für Innovation, Wissenschaft und Forschung des Landes Nordrhein-Westfalen
Montesquieu Instituut
Nederlands Letterenfonds
NIOD - Instituut voor oorlogs-, holocaust- en genocidestudies
N.W. Posthumus Instituut
Oostenrijkse Ambassade
Open Universiteit
ProDemos
Radboud Universiteit Nijmegen
Spui25
Stichting Nationaal Congres Duits (NCD)
Universiteit Utrecht
Universiteit van Amsterdam (met name dank aan het College van Bestuur en de Faculteiten der Maatschappij- en Gedragswetenschappen en der Geesteswetenschappen)
UvA - Research Seminar Geschiedenis
VGNU- Vereniging van Germanisten aan de Nederlandse Universiteiten
VNO-NCW
VSNU
Vereniging Leraren Opleiding Duits (VLOD)
Werkgroep Nederlands-Duitse Geschiedenis en al diens partners
Werkgroep Deutsch macht Spaß
Willy-Brandt-Zentrum Wroclaw
Wissenschaftszentrum Berlin (WZB)
Zentrum für Niederlande-Studien

Raad van Toezicht

© Kim Krijnen

De Stichting Duitsland Instituut bij de Universiteit van Amsterdam (DIA) staat onder leiding van een directeur(-bestuurder) en heeft een Raad van Toezicht als toezichthoudend orgaan. Daarnaast wordt het DIA geadviseerd door een Onderwijsprogrammaraad en een Klankbordgroep Duits.

Raad van Toezicht (RvT)

In 2016 heeft het Bestuur van het DIA in samenwerking met de Raad van Toezicht gewerkt aan de formulering van een [Reglement Raad van Toezicht](#) van de Stichting Duitsland Instituut bij de Universiteit van Amsterdam (DIA). Bij dit Reglement zijn als Bijlagen opgesteld: bijlage 1, [Profiel Raad van Toezicht -](#)

[Duitsland Instituut Amsterdam](#) en bijlage 2, een actueel [rooster van aan en aftreden Raad van Toezicht DIA](#). Alle stukken zijn definitief goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 23 maart 2017.

De Raad van Toezicht is ingesteld als toezichthoudend orgaan bij het DIA. De RvT kent de volgende leden (tussen haakjes de datum van aantreden):

T.J.A.M. de Bruijn, voorzitter, wethouder Financiën, Verkeer, Vervoer en Milieu van Den Haag (28-09-2015)

Dr. C.A. Ullersma, afdelingshoofd Financiële Stabiliteit DNB (28-09-2015)

L. Bouws, lid van diverse RvT en besturen (26-08-2016)

Dr. A.J. Brentjes, hoofd afdeling Strategie en Informatie in de Bestuursstaf UvA; lid vanwege de UvA (22-12-2015)

Prof. dr. Gerard Pfann, hoogleraar econometrie van markten en organisaties aan de School of Business & Economics van de Universiteit Maastricht (26-08-2016)

De leden van de RvT zijn niet in dienst bij de stichting en vervullen hun functie onbezoldigd. De RvT kwam in 2016 drie maal bij elkaar. Leden worden in principe benoemd voor een periode van vier jaar en kunnen maximaal twee termijnen in de RvT zitting nemen.

Directie en management in 2016

Professor dr. Ton Nijhuis (tot 28-09-2015 wetenschappelijk directeur & waarnemend zakelijk directeur) is sinds 28 september 2015 directeur van het DIA (statutaire titel: directeur, zijnde de directeur-bestuurder). Nijhuis is in dienst van de Universiteit van Amsterdam (UvA) en als hoogleraar verbonden aan de Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen en de Faculteit der Geesteswetenschappen. Hij is voor 0,58 fte gedetacheerd bij het DIA (sinds 1 september 2016 is voor 0,47 fte).

Charlotte Broersma is instituutsmanger van het DIA en vervulde deze functie in heel 2016. Broersma is in dienst van de stichting (voor 0,84 fte).

Onderwijsprogrammaraad (OPR)

dhr. drs. Marc van Berkel, Lerarenopleiding Hogeschool Arnhem-Nijmegen (geschiedenis)

dhr. drs. M. Eshuis, Lerarenopleiding Hogeschool van Amsterdam (aardrijkskunde)

mw. drs. Esther Hokken, Lerarenopleiding Hogeschool Utrecht (Duits)

mw. drs. S. Onvlee, Barlaeus Gymnasium Amsterdam (geschiedenis)

dh. dr. J. Pekelder, Onderzoeksinstituut voor Geschiedenis en Cultuur,
Universiteit Utrecht, (Voorzitter)

dh. drs. J. Visbeen, Da Vinci College Leiden (geschiedenis)

Klankbordgroep Duits

mw. drs. Doris Abitzsch, Universiteit Utrecht

mw. Marrit Hoeks-van de Guchte, Universiteit van Amsterdam

mw. Bettina Mertens, SG Reigersbos Amsterdam

dh. Frank Schmermbeck, Teylingen College Noordwijkerhout

mw. drs. Janne de Vries, Barlaeus Gymnasium Amsterdam

De leden van deze adviesraden ontvangen vacatiegeld voor hun aanwezigheid bij de betreffende vergaderingen en een vergoeding van de gemaakte reiskosten.

De Stichting **Duitsland Instituut** bij de
Universiteit van Amsterdam (DIA) is het
nationale kenniscentrum over het
contemporaine Duitsland in Europese
context op het raakvlak van **onderwijs, wetenschap
en maatschappij** en initieert en stimuleert
**Nederlands-Duitse
netwerken** en uitwisselingen

[@DIAMsterdam](#) | [@studereninD](#) | [@Duitslandweb](#)
[facebook.com/Duitslandinstituut](#) | [facebook.com/duitslandweb](#)
[facebook.com/studereninduitsland](#) | [linkedin.com/in/duitslandinstituut](#)
[linkedin.com/in/studereninduitsland](#)

Duitsland Instituut Amsterdam | Oude Hoogstraat 24 | 1012 CE |
Amsterdam | 020-5253690 | dia@uva.nl

